

Nr 55.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896), jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 31 mars 1950 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 244, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896).

Propositionen innehåller i huvudsak följande.

I syfte att ernå närmare överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt samt sålunda minska den kvarstående skatten föreslås i propositionen, att de i skattetabellerna angivna skattebeloppen skola uträknas så, att något högre preliminärskatt uttages än för närvarande sker.

Vidare föreslås, att ränta efter 6 procent skall uttagas å kvarstående skatt, om denna uppgår till minst en femtedel av den slutliga skatten. Ränta skall dock endast utgå å kvarstående skatt, som överstiger 300 kronor. Om den erlagda preliminära skatten överstiger den slutliga skatten, skall den skattskyldige under motsvarande förutsättningar gottgöras ränta efter 2 procent å det överskjutande beloppet.

Slutligen föreslås, att löneavdrag för kvarstående skatt skall verkställas med 25 procent av arbetstagares lön, om han icke överlämnar debetsedel å slutlig skatt till arbetsgivaren eller styrker, att han icke har att erlagga kvarstående skatt. Vad sålunda föreslås skall dock icke gälla beträffande sjöman, inskriven vid sjömanshus.

De nya bestämmelserna föreslås skola träda i kraft den 1 januari 1951. Bestämmelserna angående ränta skola dock gälla först beträffande 1952 års taxering.

Det ovannämnda författningsförslaget är av följande lydelse:

Förslag
till
Förordning

om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896).

Härigenom förordnas, att 4 § 1 och 2 mom., 47 §, 49 §, 64 §, 81 §, 89 § 2 mom., 90 §, 91 § 1 mom., 106 § och 107 § uppbördsförordningen den 31 december 1945 samt anvisningarna till 47 § samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att till 34 § nämnda förordning skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse:

4 §.

1 m o m. Preliminär A-skatt —
— — sådana tabeller.

Skattetabellerna skola — — — för
förmögenhet,

att vid taxering för inkomsten icke andra avdrag medgivas den skattskyldige än dels ortsavdrag, dels ytterligare ett belopp av tvåhundra kronor, dels ock, såvitt angår taxeringen till statlig inkomstskatt, för kommunala utskylder med belopp, motsvarande för skattekrona och skatteöre det belopp, som enligt 3 mom. legat till grund vid uträknandet av de i vederbörlig tabell angivna utskylderna.

Tabellerna skola — — — antal kronor.

2 m o m. I skattetabellerna skola i särskilda kolumner upptagas skattebelopp för följande grupper av skattskyldiga, nämligen

1) gift, med makan sammanlevande manlig inkomsttagare, utan barn;

Föreslagen lydelse:

4 §.

1 m o m. Preliminär A-skatt — —
— sådana tabeller.

Skattetabellerna skola — — — för
förmögenhet,

att vid taxering för inkomsten icke andra avdrag medgivas den skattskyldige än dels ortsavdrag, dels ock, såvitt angår taxeringen till statlig inkomstskatt, för kommunala utskylder med belopp, motsvarande för skattekrona och skatteöre det belopp, som enligt 3 mom. legat till grund vid uträknandet av de i vederbörlig tabell angivna utskylderna.

Tabellerna skola — — — antal kronor.

2 m o m. I skattetabellerna skola i särskilda kolumner upptagas skattebelopp för följande grupper av skattskyldiga, nämligen

1) gift, med makan sammanlevande manlig inkomsttagare, utan barn;

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 och 2 mom., 81 §, 89 § 2 mom. och 90 § se 1947: 585 samt av 47 § och anvisningarna till samma paragraf se 1948: 762.

Nuvarande lydelse:

2) gift, med makan sammanlevande manlig inkomstagare, med ett barn;

3)—9) gift, med makan sammanlevande manlig inkomstagare, med två, tre etc. till och med åtta barn, därvid i tabellen för inkomstagare med åtta barn upptagen preliminär skatt skall avse även inkomstagare, som här avses, med flera än åtta barn;

10) gift, med maken sammanlevande kvinna, som har egen inkomst och vilkens make jämväl uppbär inkomst;

11) inkomstagare, som är ogift, utan barn;

12) inkomstagare, som är ogift, med ett barn;

13)—19) inkomstagare, som är ogift, med två, tre etc. till och med åtta barn, därvid i tabellen för inkomstagare med åtta barn upptagen preliminär skatt skall avse även inkomstagare, som här avses, med flera än åtta barn.

Gift, med — — — manlig inkomstagare.

Skattskyldig, som — — — manlig inkomstagare.

Med ogift — — — eller hemskild.

Skattskyldig, som — — — för barn, o. s. v.

34 §.

Föreslagen lydelse:

2) gift, med makan sammanlevande manlig inkomstagare, med ett barn;

3)—9) gift, med makan sammanlevande manlig inkomstagare, med två, tre etc. till och med åtta barn, därvid i tabellen för inkomstagare med åtta barn upptagen preliminär skatt skall avse även inkomstagare, som här avses, med flera än åtta barn;

10) inkomstagare, som är ogift, utan barn;

11) inkomstagare, som är ogift, med ett barn;

12)—18) inkomstagare, som är ogift, med två, tre etc. till och med åtta barn, därvid i tabellen för inkomstagare med åtta barn upptagen preliminär skatt skall avse även inkomstagare, som här avses, med flera än åtta barn.

Gift, med maken sammanlevande kvinna med egen inkomst skall, därest jämväl maken har inkomst, hänföras till under 10) upptagen grupp av skattskyldiga.

Gift, med — — — manlig inkomstagare.

Skattskyldig, som — — — manlig inkomstagare.

Med ogift — — — eller hemskild.

Skattskyldig, som — — — för barn, o. s. v.

34 §.

3 mom. Överstiger i 1 mom. omförmäld slutlig skatt den skatt-

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

skyldige gottskriven preliminär skatt med minst en femtedel av den slutliga skatten, skall den skattskyldige till statsverket erlægga ränta med sex procent, för en beräknad tid av ett år, å det överskjutande beloppet, i den mån detta överstiger trehundra kronor; dock att det belopp, varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Har skattskyldig påförts utskiftningskatt, ersättningskatt eller olycksfallsförsäkringsavgift, skall sådan skatt icke inräknas i den slutliga skatten vid bedömande av om och med vilket belopp ränta skall utgå.

Vad i denna förordning stadgas angående kvarstående skatt skall, där icke annat angives, äga motsvarande tillämpning beträffande i föregående stycke omförmäld ränta.

47 §.

Då löneavdrag — — — anställningen tillträtts.

Därest arbetstagare — — — kvarstående skatt.

Har i fall, då löneavdrag skall verkställas, debetsedel avseende preliminär skatt icke överlämnats till arbetsgivaren, skall löneavdrag verkställas med tjugufem procent eller, såvitt angår sjöman inskriven vid sjömanshus, med femton procent av det vid varje avlöningstillfälle utbetalade beloppet. *Därest arbetstagarer åtnjuter jämväl naturaförmån varom i 8 § första stycket sägs, skall löneavdraget beräknas jämväl å naturaförmånens värde för den tid lö-*

47 §.

Då löneavdrag — — — anställningen tillträtts.

Därest arbetstagare — — — kvarstående skatt.

Har i fall, då löneavdrag skall verkställas, debetsedel avseende preliminär skatt icke överlämnats till arbetsgivaren, skall löneavdrag *för preliminär skatt* verkställas med tjugufem procent eller, såvitt angår sjöman inskriven vid sjömanshus, med femton procent av det vid varje avlöningstillfälle utbetalade beloppet.

Nuvarande lydelse:

neutbetalningen avser. Det belopp, som skall avdragas, avrundas till närmast lägre hela kronor.

Föreslagen lydelse:

Har arbetstagare, beträffande vilken avdragsskyldighet föreligger jämlikt 46 § 1 mom., icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller ock intyg, varom ovan i andra stycket sägs, skall under tid, då löneavdrag för kvarstående skatt skall verkställas, dylikt avdrag ske med tjugufem procent av det vid varje avlöningstillfälle utbetalade beloppet. Löneavdrag som nyss sagts skall dock icke verkställas såvitt angår sjöman inskriven vid sjömanshus.

Därest arbetstagaren åtnjuter jämväl naturaförmån varom i 8 § första stycket sägs, skall löneavdrag enligt tredje eller fjärde stycket beräknas jämväl å naturaförmånens värde för den tid löneutbetalningen avser. Det belopp, som skall avdragas, avrundas till närmast lägre hela kronor.

Har arbetstagare, beträffande vilken avdragsskyldighet föreligger jämlikt 46 § 1 mom., icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller ock intyg, varom ovan i andra stycket sägs, senast den 25 januari året näst efter taxeringsåret eller, i fall som avses i första stycket andra punkten, senast fem dagar efter anställningens början, har arbetsgivaren att så snart ske kan göra anmälan härom hos den lokala skattemyndigheten i orten. Därast denna haft att utfärda debetsedel, skall myndigheten skynd-

Därest vid sjömanshus inskriven sjöman, beträffande vilken avdragsskyldighet föreligger jämlikt 46 § 1 mom., icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller ock intyg, varom i andra stycket sägs, senast den 25 januari året näst efter taxeringsåret eller, i fall som avses i första stycket andra punkten, senast fem dagar efter anställningens början, har arbetsgivaren att så snart ske kan göra anmälan härom hos den lokala skattemyndigheten i orten. Därast denna haft att utfärda debetsedel, skall myndig-

Nuvarande lydelse:

samt utfärda ny debetsedel eller, om arbetstagaren icke har att gälda kvarstående skatt, intyg härom samt översända debetsedeln eller intyget till arbetsgivaren. I annat fall har myndigheten att skyndsamt lämna meddelande till den lokala skattemyndighet, som haft att utfärda debetsedel, och har sistnämnda myndighet att förfara på sätt nyss sagts. Ny debetsedel eller intyg om att kvarstående skatt icke skall erläggas bör vara arbetsgivaren tillhanda senast före ingången av den månad, under vilken vederbörlig uppbörds-termin infaller.

(Se vidare anvisningarna.)

49 §.

Är utbetald — — — kvarstående skatt.

Kan vid — — — i stad.

Har genom löneavdrag jämlikt 47 § tredje stycket innehållits större belopp än som enligt arbetsgivaren senare tillhandakommen debetsedel skall under närmast följande uppbördstermin inbetalas, skall arbetsgivaren skyndsamt mot kvitto tillhandahålla arbetstagaren vad sålunda för mycket innehållits.

64 §.

Ej må — — — inbetalningen avser.

Har under — — — eller girokort.

Erlägges under — — — 66 § stadgas.

Har efter — — — stycke angives.

Skatt, som innehållits genom löneavdrag enligt 47 § tredje stycket,

Föreslagen lydelse:

heten skyndsamt utfärda ny debetsedel, eller, om arbetstagaren icke har att gälda kvarstående skatt, intyg härom samt översända debetsedeln eller intyget till arbetsgivaren. I annat fall har myndigheten att skyndsamt lämna meddelande till den lokala skattemyndighet, som haft att utfärda debetsedel, och har sistnämnda myndighet att förfara på sätt nyss sagts. Ny debetsedel eller intyg om att kvarstående skatt icke skall erläggas bör vara arbetsgivaren tillhanda senast före ingången av den månad, under vilken vederbörlig uppbörds-termin infaller.

(Se vidare anvisningarna.)

49 §.

Är utbetald — — — kvarstående skatt.

Kan vid — — — i stad.

Har genom löneavdrag jämlikt 47 § tredje *eller fjärde* stycket innehållits större belopp än som enligt arbetsgivaren senare tillhandakommen debetsedel skall under närmast följande uppbördstermin inbetalas, skall arbetsgivaren skyndsamt mot kvitto tillhandahålla arbetstagaren vad sålunda för mycket innehållits.

64 §.

Ej må — — — inbetalningen avser.

Har under — — — eller girokort.

Erlägges under — — — 66 § stadgas.

Har efter — — — stycke angives.

Skatt, som innehållits genom löneavdrag enligt 47 § tredje *eller*

Nuvarande lydelse:

skall under vederbörlig uppbördstermin likaledes inbetalas eller överföras till vederbörande länsstyrelse eller lokala skattemyndighet i stad på sätt i andra stycket i denna paragraf sägs.

81 §.

Avkortning av debiterad skatt skall äga rum,

då genom oriktig debitering slutlig eller tillkommande skatt påförts skattskyldig dubbelt eller med för högt belopp eller påförts annan person än som vederbort; skolande i sistnämnda fall, såframt icke den rätteligen skattskyldige på grund av stadgandet i 91 § är från betalningsskyldighet fri, i sammanhang med beslut om avkortning förordnas om det avkortade beloppets uttagande hos denne;

då någon — — — skatt nedsatts.

Vidare skall — — — är oguldet.

Har arbetsgivare — — — hos arbetsgivaren.

89 §.

2 m o m. Har riksräkenskapsverket vid granskning av verkställd debitering funnit, att anledning föreligger till antagande att slutlig eller tillkommande skatt blivit någon påförd obehörigen eller med för högt belopp, skall ämbetsverket underrätta vederbörande länsstyrelse här om. Länsstyrelsen har att verkställa den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig, och att, därest vederbörande finnes hava erlagt skatt obehörigen eller med för högt be-

Föreslagen lydelse:

fjärde stycket, skall under vederbörlig uppbördstermin likaledes inbetalas eller överföras till vederbörande länsstyrelse eller lokala skattemyndighet i stad på sätt i andra stycket i denna paragraf sägs.

81 §.

Avkortning av debiterad skatt skall äga rum,

då genom oriktig debitering slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt påförts skattskyldig dubbelt eller med för högt belopp eller påförts annan person än som vederbort; skolande i sistnämnda fall, såframt icke den rätteligen skattskyldige på grund av stadgandet i 91 § är från betalningsskyldighet fri, i sammanhang med beslut om avkortning förordnas om det avkortade beloppets uttagande hos denne;

då någon — — — skatt nedsatts.

Vidare skall — — — är oguldet.

Har arbetsgivare — — — hos arbetsgivaren.

89 §.

2 m o m. Har riksräkenskapsverket vid granskning av verkställd debitering funnit, att anledning föreligger till antagande att slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt blivit någon påförd obehörigen eller med för högt belopp, skall ämbetsverket underrätta vederbörande länsstyrelse härom. Länsstyrelsen har att verkställa den utredning i ärendet, som må finnas erforderlig, och att, därest vederbörande finnes hava erlagt skatt obehörigen eller med för

Nuvarande lydelse:

lopp, till honom återbetala vad som för mycket erlagts. Finner länsstyrelsen eljest att förhållande, som nyss sagts, föreligger, har länsstyrelsen likaledes att återbetala för mycket erlagt belopp.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig eller tillkommande skatt, äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt. Återbetalning av för mycket erlagd olycksfallsförsäkringsavgift skall dock ske genom riksförsäkringsanstalten.

90 §.

Envar, som jämlikt 89 § 2 mom. första stycket eller efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig eller tillkommande skatt, äger vid återbekommande av för mycket erlagt belopp tillika erhålla ränta å det belopp, som utbetalas, efter fem procent för år.

Föreslagen lydelse:

högt belopp, till honom återbetala vad som för mycket erlagts. Finner länsstyrelsen eljest att förhållande, som nyss sagts, föreligger, har länsstyrelsen likaledes att återbetala för mycket erlagt belopp.

Envar, som eljest vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt, äger att genom länsstyrelsen i det län, där debiteringen skett, kostnadsfritt återbekomma vad han för mycket erlagt. Återbetalning av för mycket erlagd olycksfallsförsäkringsavgift skall dock ske genom riksförsäkringsanstalten.

90 §.

1 m o m. *Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt, oberäknat fastighetsskatt, skogsvårdsavgifter och annuiteter, varom i 1 § sägs, med minst en femtedel av den slutliga skatten, äger den skattskyldige erhålla ränta med två procent, för en beräknad tid av ett år, å det överskjutande beloppet, i den mån detta överstiger trehundra kronor; dock att det belopp, varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor.*

2 m o m. Envar, som jämlikt 89 § 2 mom. första stycket eller efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt, äger vid återbekommande av för mycket erlagt belopp tillika erhålla ränta å det belopp, som utbetalas, efter fem

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

Vid beräkning — — — beloppet återbetalas.

91 §.

1 m o m. För slutlig eller tillkommande skatt, som befinnes vara från debitering obehörigen utesluten eller till för ringa belopp påförd, är den skattskyldige fortfarande ansvarig; dock är han fri från betalningsskyldighet, därest icke krav delgives honom inom tre år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten, om debitering i vederbörlig ordning skett, skolat erläggas, samt utslag i mål angående vederbörandes betalningsskyldighet är meddelat inom två år efter det kravet hos honom anställdes.

106 §.

Förmenar någon, att slutlig eller tillkommande skatt blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid utskrivandet av hans debetsedel, äger han att däri söka rättelse hos den lokala skattemyndighet, som verkställt debiteringen. Ansökan om rättelse skall ingivas till nämnda myndighet inom natt och år efter det skatten blivit sökanden avfordrad.

107 §.

Den, som — — — av beslutet.

procent för år. Sådan ränta skall dock icke utgå vid återbetalning av räntebelopp, som erlagts enligt stadgandet i 34 § 3 mom.

Vid beräkning — — — beloppet återbetalas.

91 §.

1 m o m. För slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt, som befinnes vara från debitering obehörigen utesluten eller till för ringa belopp påförd, är den skattskyldige fortfarande ansvarig; dock är han fri från betalningsskyldighet, därest icke krav delgives honom inom tre år efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten, om debitering i vederbörlig ordning skett, skolat erläggas, samt utslag i mål angående vederbörandes betalningsskyldighet är meddelat inom två år efter det kravet hos honom anställdes.

106 §.

Förmenar någon, att slutlig, *kvarstående* eller tillkommande skatt blivit genom fel vid debiteringen obehörigen eller med oriktigt belopp honom påförd eller att felaktighet ägt rum vid utskrivandet av hans debetsedel, äger han att däri söka rättelse hos den lokala skattemyndighet, som verkställt debiteringen. Ansökan om rättelse skall ingivas till nämnda myndighet inom natt och år efter det skatten blivit sökanden avfordrad.

107 §.

1 m o m. Den, som — — — av beslutet.

2 m o m. *Har skattskyldig å kvarstående skatt påförts ränta, varom i*

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

34 § 3 mom. förmåles, och beror den kvarstående skatten av förhållande, varöver den skattskyldige icke kunnat råda, äger länsstyrelsen i det län, där räntan påförts, efter ansökan befria den skattskyldige från att helt eller delvis gälda sådan ränta.

Ansökan, som i första stycket sägs, skall hava inkommit till länsstyrelsen före utgången av året näst efter taxeringsåret.

Anvisningar

till 47 §.

Överlämnas icke debetsedel avseende preliminär skatt till arbetsgivaren, bör denne, såvida det icke är uppenbart, att anställningen hos honom är att anse som bisyssla, *alltid* verkställa *avdrag* med tjugufem procent av lönebeloppet eller, såvitt angår sjöman inskriven vid sjömanshus, med femton procent. *Gör arbetstagaren gällande, att anställningen är av nyssnämnda natur, bör arbetsgivaren i tveksamma fall påfordra, att arbetstagaren styrker förhållandet med intyg från den lokala skattemyndigheten.*

Har *arbetstagaren* icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att *gälda* kvarstående skatt, skall arbetsgivaren *hos den lokala skattemyndigheten i orten, d. v. s. å den plats där arbetsgivaren har kontor, varifrån lön utbetalas, anmäla förhållandet, så att ny debetsedel eller, om arbetstagaren icke*

Anvisningar

till 47 §.

Överlämnas icke debetsedel avseende preliminär skatt till arbetsgivaren, *skall* denne, såvida det icke är uppenbart, att anställningen hos honom är att anse som bisyssla, verkställa *löneavdrag för preliminär skatt* med tjugufem procent av lönebeloppet eller, såvitt angår sjöman inskriven vid sjömanshus, med femton procent.

Har *annan arbetstagare än sjöman, inskriven vid sjömanshus, icke* till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller för arbetsgivaren uppvisat sådan debetsedel eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att *erlägga* kvarstående skatt, skall arbetsgivaren, *såvida det icke är uppenbart, att anställningen hos honom är att anse som bisyssla, verkställa löneavdrag för kvarstående skatt med tjugufem*

Nuvarande lydelse:

har att gälda kvarstående skatt, intyg härom kan utfärdas och tillställas arbetsgivaren. Ny debetsedel eller intyg som nyss sagts torde som regel kunna vara arbetsgivaren tillhanda å sådan tid under månaden, att åtminstone ett avlöningstillfälle återstår, vid vilket, om löneavdrag för kvarstående skatt skall verkställas, dylikt avdrag kan ske; kan löneavdrag icke äga rum, har arbetstagararen att själv erlægga nämnda skatt.

Föreslagen lydelse:

procent av lönebeloppet. Senast en vecka innan dylikt avdrag första gången göres skall arbetsgivaren genom skriftlig eller muntlig hänvändelse till arbetstagararen uppmana denne att överlämna eller uppvisa debetsedel eller intyg, som nyss sagts, och skall arbetsgivaren därvid tillika erinra arbetstagararen om det löneavdrag, som eljest kommer att göras.

Gör arbetstagararen gällande, att anställningen är att anse som bisyssla, bör arbetsgivaren i tveksamma fall påfordra, att arbetstagararen styrker förhållandet med intyg från den lokala skattemyndigheten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951; dock att vad däri stadgas angående ränta å kvarstående skatt samt å erlagd preliminär skatt, som överstiger motsvarande slutliga skatt, icke skall gälla såvitt angår 1951 års taxering.

Till utskottet ha överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 476 av herr *Werner* m. fl. och II: 566 av herr *Hedlund* i Rådom m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandling av propositionen nr 244 måtte besluta, att i 4 § angivna 200-kronorsavdraget måtte bibehållas, att vid eventuellt beslut om räntebeläggning av kvarskatt och återburen skatt räntefoten måtte bestämmas till lika storlek i anslutning till sparbankernas allmänt gällande inlåningsränta, att bestämmelserna i 34 § och 90 § rörande de räntepliktiga skattebeloppens minimistorlek måtte ändras från föreslagna trehundra till femhundra kronor samt att bestämmelserna i 47 § om skatteavdrag underkastas den prövning som i motionerna angivits;

2) de likalydande motionerna I: 486 av herr *Velander* m. fl. och II: 580 av herr *Nilsson* i Svalöv m. fl., vari hemställts, »att riksdagen ville besluta att ränta å kvarstående skatt liksom å överskjutande preliminärskatt —

i den ordning som föreslås i det till proposition nr 244 fogade utkastet till ändringar av 34 § 3 mom. och 90 § 4 mom. uppbördsförordningen — beräknas efter fyra procent»; samt

3) de likalydande motionerna I: 487 av herr *Söderquist* m. fl. och II: 579 av herr *Svensson* i Ljungskile, vari hemställts, »att 34 § 3 mom. uppbördsförordningen den 31 december 1945 måtte få följande lydelse:

3 mom. Överstiger i 1 mom. omförmäld slutlig skatt den skattskyldige gottskriven preliminär skatt med minst en femtedel av den slutliga skatten, skall den skattskyldige till statsverket erlägga ränta med fyra procent, för en beräknad tid av ett år, å det överskjutande beloppet — — — omförmäld ränta».

I sammanhang med den förevarande propositionen har utskottet till behandling upptagit de vid riksdagens början väckta likalydande motionerna I: 61 av herr *Boo* m. fl. och II: 28 av herr *Hagård*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att försöksorganisation beträffande indrivningsväsendet i städer med egna uppbördsverk måtte anordnas i lämplig omfattning i huvudsaklig anslutning till i motionerna angivna grunder.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 476, I: 486, I: 487 och II: 28.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 25 februari och den 1 april 1949 tillkallade dåvarande chefen för finansdepartementet den 9 mars och den 6 april 1949 landskamreraren A. G. A. Wigert, häradskrivaren G. M. E:son Alin, byråchefen S. E. Jarnerup, kronokamreraren B. E. V. Åkerstedt, ekonomidirektören P. Prydz och ombudsmannen E. A. Sätterberg att såsom sakkunniga inom finansdepartementet verkställa en allmän översyn av gällande uppbördssystem. Åt landskamreraren Wigert uppdrogs att i egenkap av ordförande leda de sakkunnigas arbete. Vidare tillkallade dåvarande chefen för finansdepartementet den 20 april 1949 skatteuppbörds-
mannen C. Bäcklund, byråchefen E. B. A. Ehnbohm, uppbördsdirektören K. E. T. Josefson, förste revisorn K. E. Lindvall och förste stadsfogden N. B. Rydhagen att såsom experter biträda de sakkunniga. De sakkunniga ha antagit benämningen 1949 års uppbördssakkunniga.

De sakkunniga ha med skrivelse den 2 februari 1950 avlämnat ett första betänkande med *förslag till vissa ändringar i uppbördsförfarandet* (SOU 1950: 7) med därvid fogat författningsförslag.

Över betänkandet ha efter remiss *yttranden* avgivits av kammarrätten, statskontoret, riksräkenskapsverket, riksförsäkringsanstalten, pensionssty-

relsen, kommerskollegium (med överlämnande av yttranden från Sveriges segelfartygsförening, Sveriges fartygsbefälsförening samt Svenska maskinbefälsförbundet), generalpoststyrelsen, bank- och fondinspektionen, statens organisationsnämnd, överståthållarämbetet (med överlämnande av yttrande från direktionen för uppborädsverken i Stockholms stad), samtliga länsstyrelser (med överlämnande av yttranden från ett flertal kronokamrerare och häradsskrivare), 1949 års folkbokföringssakkunniga, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund, Svenska landstingsförbundet, Sveriges häradsskrivarförening, Föreningen Sveriges kronokamrerare, Föreningen Sveriges stadsfogdar, Svenska exekutionsmännens riksförbund, Svenska arbetsgivareföreningen (med överlämnande av yttranden från Svenska byggnadsindustriförbundet, Svenska väg- och vattenbyggarnas arbetsgivareförbund, Norrlands stuvareförbund samt Södra Sveriges stuvareförbund), Sveriges industriförbund, Svenska lantarbetsgivareföreningen, Föreningen skogsarbeten, Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranter, Sveriges redareförening, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Svenska bankföreningen, Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet landsbygdens folk, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges grossistförbund, Handels arbetsgivareorganisation, Sveriges hantverks- och småindustriorganisation, Kooperativa förbundet, Sveriges centrala restaurangaktiebolag (med överlämnande av yttranden från Stockholmsdistriktets allmänna restaurangaktiebolag och Västsveriges allmänna restaurantaktiebolag), Försäkringsanstalterna Folket-Samarbete, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet samt Svenska sjöfolksförbundet.

Beträffande *motiveringen* för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till förenämnda statsrådsprotokoll. Redogörelse härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Allmänna synpunkter på frågan om förbättringar av uppborädsystemet. Sammanfattning av de sakkunnigas förslag, s. 14—42.

Skattetabellerna, s. 42—48.

Särskild ränta å kvarstående skatt, s. 49—65.

Påföljd vid underlåtenhet att till arbetsgivare överlämna debetsedel å slutlig skatt, m. m., s. 65—68.

Ikraftträdande, s. 68.

Av innehållet i de förevarande motionerna må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I: 61 och II: 28 har framhållits, att från indrivningssynpunkt en av uppborädsreformens allvarligaste olägenheter syntes, vad städer med eget uppborädsverk beträffade, bestå i det onödiga dubbelarbete, som stadsfogdarnas kamerala uppgifter föranledde, samt i bestämmelserna om indrivnings- och redovisningsansvaret. Restlängder och

övriga längder behandlades såväl förberedelsevis som under indrivningstiden och efter slutförd redovisning av både stadsfogden och kronokamreraren, och särskilt redovisningarna syntes innebära ett onödigt slöseri med arbetskraft. Vad anginge indrivningsansvaret ålåg detta principiellt kronokamreraren, men även stadsfogden måste anses ansvarig för indrivningsverksamheten. Gränsdragningen av kompetensen de olika befattningshavarna emellan vore emellertid tämligen svävande. Formen för bötesindrivningen hade i samband med uppborädsreformen ändrats till överensstämmelse med restindrivningen, varför bristerna i den senare återspeglade sig jämväl i bötesindrivningsförfarandet. Indrivningen i stad med eget uppborädsverk handlades av fyra olika organ, varav tre därjämte vore kontrollerande, nämligen länsstyrelse, kronokamrerare, stadsfogde och exekutorer. Dessa fyra organ finge diarieföra, bokföra och redovisa samma ärenden, varigenom ett till synes överflödigt skriverseri och en meningslös kontroll över kontroll uppstode.

En förenkling, medförande betydande arbetsbesparing, vore möjlig genom ett konsekvent genomförande av principen att förlägga hela den kamerala verksamheten till uppborädsverket, under det att stadsfogdebefattningen bleve renodlat exekutiv. Enligt en på så sätt bestämd fördelning skulle indrivningsväsendet ordnas sålunda. Restlängd upprättades i ett exemplar och försåges med kolumn för anteckning om inkassoåtgärder (eventuellt fickrestlängd i enkel avfattning). Bötesliggare fördes allenast hos uppborädsverket. Särskilt förordnade uppborädsmän med territoriellt begränsade inkassodistrikt krävde de restförda eller bötfällda med ledning av befolkningsregistret och det till uppborädsverket överflyttade anställningsregistret samt övriga handlingar och egen person- och lokalkännedom. Uppborädsman förde kassabok såsom exekutionsbiträde och införde däri likvid allt efter som den uppbyres. Medlen redovisades på förteckningar, som kunde tjäna som bilagor vid kronokamrerarens redovisning till länsstyrelsen. Hinder redovisades av uppborädsmännen med bevis å restlängds- eller bötesutdrag. Befunnes restförd eller bötfälld utflyttad till känd ort, ombesörjde uppborädsmannen handräckningsframställning. Om restförd eller bötfälld enligt av uppborädsmannen kända förhållanden, för vilka skriftlig redogörelse lämnades, saknade tillgång och lön eller om annat hinder föreläge, redovisade han ärendet med redogörelse härom. Hade uppborädsman i fall, där inkasso-proceduren visat sig resultatlös, anledning antaga, att restförd eller bötfälld ägde utmätningsbar tillgång eller att han enligt inhämtade upplysningar innehade arbetsanställning, skulle uppborädsmannen å ett fullständigt utdrag av restlängd eller saköreslängd anteckna vad sålunda framkommit, varefter kronokamreraren hos stadsfogden begärde exekution. Med hänsyn till uppborädsmännens behörighet att utfärda hindersbevis borde de på förslag av kronokamreraren och drätselkammaren förordnas av magistraten.

Stadsfullmäktige i Borås hade genom beslut den 8 december 1949 uttalat

sig för en omorganisation av uppbörds- och exekutionsverken i staden i överensstämmelse med härovan anförda grundsatser. Till fullföljd av beslutet hade magistraten och drätselkammarens första avdelning i underdånig skrivelse den 21 december 1949 hos Kungl. Maj:t anhållit om tillstånd för Borås stad att från och med den 1 april 1950 få tillämpa ett indrivningsförfarande i huvudsaklig överensstämmelse med de här skisserade riktlinjerna. Det förtjänade framhållas, att en omorganisation, sådan som den här utvecklats, skulle innebära en högst betydande ekonomisk besparing för den stad, som därav berördes. Av en i Borås stad verkställd beräkning framginge, att vissa befattningar skulle kunna indragas, motsvarande en lönebesparing för år på ca 38 000 kronor. Härtill komme inbesparade kostnader för lokalhyror, expenser m. m., varför den årliga besparingen — under gynnsammaste betingelser — skulle kunna uppgå till minst 40 000 kronor.

Genom en i en stad företagen omorganisation av uppbörds- och exekutionsväsendet enligt de här anförda riktlinjerna skulle självfallet vinnas erfarenheter av största värde även för andra städer med egen uppbördsförvaltning. Även för de uppbördssakkunniga och deras arbete måste de vunna erfarenheterna bliva av stort intresse. Det måste därför anses synnerligen värdefullt, att en försöksorganisation av ifrågavarande art utan dröjsmål komme till stånd. Motionärerna hyste den uppfattningen, att ett uttalande från riksdagens sida i den fråga, som i motionerna berördes, måste anses påkallat. De bördor, som genom uppbördsreformen lagts å städer med egen uppbördsförvaltning, vore så pass betungande, att allt stöd borde lämnas strävanden, som utmynnade i en förenkling av uppbördsförfarandet. Motionärerna ville icke underlåta att peka på det förhållandet, att riksdagen år 1946 i samband med antagande av följdförfattningarna till uppbördsförordningen i anledning av motion (II: 525) och efter tillstyrkan av bevillningsutskottet (betänkande nr 40) uttalade sig för sådan utformning av förordningens övergångsbestämmelser, att det bereddes stad med egen uppbördsförvaltning möjlighet att i fråga om senast den 31 december 1946 förfallen ogulden skatt tillämpa andra bestämmelser än de i uppbördsförordningen föreskrivna. Tillskapandet av en försöksorganisation av nu ifrågavarande slag skulle stå i god samklang med denna undantagsanordning.

I de likalydande motionerna I: 476 och II: 566 har anförts bl. a. följande. På grundval av 1949 års uppbördssakkunnigas förslag föresloge finansministern vissa skärpningar beträffande uttagande av preliminär skatt enligt skattetabell, bl. a. genom att borttaga det s. k. 200-kronorsavdraget vid beräkning av preliminärskatten. Den skärpning, som genom avdragets borttagande bleve följden, sedan tabellerna även på annat sätt uppräknats, syntes ge en kraftigare effekt än som vore erforderlig. Såsom kammar-

rätten anført, motsvarade 200-kronorsavdraget i vissa fall eller till och med understege vid taxering medgivna avdrag för de utgifter, varom här vore fråga. I ett stort antal fall skulle ett borttagande av avdraget i fråga endast leda till återbetalningsskyldighet för statsverket gentemot den skattskyldige.

Ännu mindre acceptabelt vore kommitténs av finansministern godtagna förslag om skyldighet att gälda årsränta efter 6 procent å innestående kvarskattebelopp och detta å ett så lågt belopp som ned till 300 kronor. Samtidigt föresloges, att staten skulle gottgöra den skattskyldige ränta efter endast 2 procent å för mycket inbetald preliminärskatt. Den rent rättsliga innebörden av detta olikhetsförhållande emellan staten och den skattskyldige kunde icke godtagas. Den betydande skärpning av skatetrycket på den skattskyldige, som det straffbetonade 6-procent-tillägget skulle komma att utgöra, innebure en diskriminering av den skattskyldige för ett förhållande, för vilket denne i verkligheten i de allra flesta fall rättvisligen icke kunde göras ansvarig. Enligt författningen ägde skattskyldig, huvudsakligen då rörelseidkare med s. k. B-skatt, att senast i november året före nästkommande inkomstår avgiva preliminär deklARATION över hur mycket hans inkomster antoges komma att uppgå till under påföljande år. Att på så lösliga grunder ställa ett krav om exakthet på den stora massan av skattskyldiga vore helt enkelt en orimlighet. Ännu mera orimligt vore att på samma grunder skapa ett straffrättsbegrepp och en straffpåföljd. Om man såsom exempel toge en rörelse sådan som jordbruket, så funnes ingen möjlighet för jordbrukaren att förutsäga storleken av nästa års inkomster. Den skattskyldiges verkliga inkomst för beskattningsåret kunde därför endast avgöras, sedan han i februari året efteråt avlämnat sin deklARATION. Här uppstode då den frågan, om det skulle åligga den skattskyldige att vid en eventuell straffpåföljd själv beräkna storleken av sin slutskatt eller om denna skyldighet skulle åligga staten genom något dess organ, taxerings- eller uppborndsmyndigheten. Motionärerna hölle obetingat före att denna ytterligare skyldighet icke rättvisligen kunde läggas på den skattskyldige utan borde åvila staten. Ur dessa synpunkter borde den skattskyldige och staten kunna betraktas såsom två rättsligt jämställda parter. Därför kunde den olikhet i rättsförhållandet, som i sakkunnigeförslaget kommit till uttryck i de olika räntesatserna staten och den skattskyldige emellan, icke godkännas. Om nu ränta över huvud taget borde utgå, vilket då det rörde sig om större skattebelopp torde vara riktigt, så borde sådan ränta vara ömsesidig och lika, alltså byggd på lika räntefot. Departementschefen talade i propositionen om ett verksamt medel att stimulera den skattskyldige till större medverkan för uppnående av riktiga skatteuttag. Den anvisade utvägen torde i hög grad vara ägnad att tvärtom skapa ovilja och rättmätig irritation mot hela skattesystemet. Ville man uppnå den stimulans som förut antytts, borde för det första räntesatserna

fastställas till lika storlek i bägge riktningarna. Högre ränta än vanlig inlåningsränta, motsvarande exempelvis sparbankernas, borde icke åsättas. Räntesatsen torde därför lämpligen böra fastställas till $2\frac{1}{2}$ å högst 3 procent.

I propositionen föresloges, att det minimibelopp, å vilket ränta skulle beräknas, skulle fastställas till 300 kronor. Detta belopp syntes vara alltför lågt och borde höjas till 500 kronor. Härigenom vunnnes, att den ytterligare komplicerings av skattesystemet, som oavbrutet påginge, komme att minska därigenom att ränteberäkning å ett otal småbelopp bortfölle. Genom att vanlig bankränta gottgjordes den skattskyldige borde det kunna förutsättas, att denne i verklig mening stimulerades till större skatteinbetalningar. Härmed försvunne i stor utsträckning hans eventuella intresse av att hos sig innehålla skattepliktigt belopp.

Det i propositionen föreslagna stadgandet om skyldighet att innehålla en fjärdedel av arbetstagares löneinkomst, inklusive naturaförmån, därest denne icke för arbetsgivaren uppvisade slutskattesedel eller eljest icke efterkomme de i författningsförslaget givna anvisningarna, syntes under vissa förhållanden vara en alltför hård åtgärd och ägnad att avhålla arbetstagaren från intresset att söka och mottaga arbete. Ett avdrag av 20 procent torde här i stället böra övervägas.

I de likalydande motionerna I: 486 och II: 580 har uttalats, att förslaget att påföra skattskyldiga ränta för tid innan någon skatt blivit debiterad och förfallotid för skatteskulden sålunda fastställts syntes motionärerna i och för sig föga tilltalande. Motionärerna hade svårt att finna att en sådan åtgärd skulle vara rättsligt grundad. Man kunde enligt motionärernas mening icke lägga de skattskyldiga till last, att en bristande överensstämmelse mellan preliminära och slutliga skatter ofta förelåge. I vissa fall berodde detta på att den skattskyldige och taxeringsmyndigheterna hade skilda uppfattningar om tolkningen av skatteförfattningarna. I den mån detta toge sig uttryck i att taxeringsnämnden frånginge deklarationen — t. ex. genom att vägra ett yrkat avdrag — kunde den skattskyldige komma att utan eget förvållande stå i skuld för en betydande kvarskatt. Den straffränta, som enligt propositionen i så fall skulle påföras den skattskyldige, tedde sig för denne så mycket mer orättvis som den endast drabbade dem som fått sina deklarationer höjda av taxeringsnämnden eller genom beslut före den 10 oktober av prövningsnämnden, medan senare företagna höjningar av prövningsnämnden icke föranledde någon räntepåföring. Bland grupper som hade betydande kvarskatter nämndes i propositionen jordbrukare och rörelseidkare. Det vore i allmänhet ogörligt för dessa att före beskattningsårets utgång med någon säkerhet beräkna sina inkomster. Variationerna mellan olika år vore för dessa skattskyldiga mycket betydande. Därtill komme att de flesta skattskyldiga — även med kännedom om sina verkliga inkomster — saknade förutsättningar att beräkna sina skatter. Så inveck-

2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1950. 7 saml. Nr 55.*

lade som våra skatteförfattningar vore kunde detta icke vara ägnat att förvåna. Icke heller borde det föranleda någon bestraffning av de skattskyldiga. Det tedde sig för motionärerna särskilt anmärkningsvärt att i propositionen föresloges en så hög räntesats som 6 procent. Den tid man i detta sammanhang hade att räkna med uppginge, såsom departementschefen framhållit, till omkring ett år. Förslaget innebure alltså att staten skulle betinga sig en ränta ungefär dubbelt så hög som den vilken staten ville medgiva långgivare i öppna marknaden. Kontrasten mot den räntesats — 2 procent — efter vilken skattskyldiga med överskjutande preliminärskatt skulle få tillgodogöra sig ränta, vore särskilt framträdande. Någon nämnvärd skillnad mellan tidpunkterna för gäldande av kvarskatterna och för restitution av överskjutande preliminärskatter förelåge nämligen icke. I den mån den föreslagna räntan utgjorde och vore avsedd att utgöra en generell straffränta, kunde motionärerna alltså icke ge förslaget sin anslutning. Frågan kunde sägas komma i ett annat läge därest bestämmelserna om ränta gjordes helt ömsesidiga, d. v. s. om räntepåföringen och räntegottgörelsen skedde efter helt samma grunder. Detta innebure bl. a. att räntesatserna bleve enahanda i fråga om kvarskatterna och beträffande restitutionerna av överskjutande preliminärskatt. Med en enhetlig räntesats på t. ex. 4 procent skulle man förta den föreslagna räntepåföringen dess karaktär av bestraffning till följd av omständigheter, som de skattskyldiga i allmänhet icke kunde råda över. Samtidigt skulle man eliminera det intresse, som vissa skattskyldiga med möjligheter att påverka sina förskotts-inbetalningar till äventyrs kunde ha att skaffa sig räntefri skattecredit, och i stället stimulera de skattskyldiga att söka vidtaga sådana åtgärder, att kvarskatternas belopp avsevärt reducerades.

I de likalydande motionerna I: 487 och II: 579 har anförts bl. a., att propositionens förslag beträffande ränta å kvarstående skatt motiverades med att det vore angeläget att söka hindra de skattefria lån, som staten »beviljade» de skattebetalare, vilka inbetalade ett väsentligt lägre belopp än vad som sedan komme på deras del vid den slutliga skattens fastställande. De skattskyldiga, som ville erlægga ytterligare preliminär skatt efter deklARATIONENS utgång, skulle beredas tillfälle göra detta senast den 15 april året efter inkomståret. Departementschefen föresloge nu, att 6 procent ränta skulle räknas å kvarstående skatt efter den 15 april året efter inkomståret och avse ett års tid. I likhet med en del remissinstanser — såsom länsstyrelsen i Kopparbergs län och Kooperativa förbundet — ansåge motionärerna, att denna ränta vore för hög. En räntemarginal på 4 procent emellan de pengar, som staten själv finge till »låns» genom att vissa skattebetalare betalade för mycket, och de medel, som staten »lånade» genom att vissa skattebetalare inbetalade för litet i preliminärskatt, måste ytterligare bidra till att göra vårt skattesystem impopulärt. Det borde finnas någon

överensstämmelse emellan förevarande räntesatser och dem som tillämpades av ordinarie kreditinstitutioner. Från denna synpunkt ansåge motionärerna en räntesats av 4 procent å restskattebelopp vara tillräcklig.

Enligt vad utskottet inhämtat ha över den i de likalydande motionerna I: 61 och II: 28 omnämnda underdåniga ansökningen av Borås stad om tillstånd att tillämpa visst indrivningsförfarande yttranden avgivits av länsstyrelsen i Älvsborgs län, riksräkenskapsverket samt 1949 års uppbörds-sakkunniga. Av innehållet i dessa yttranden må här återgivias följande.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har tillstyrkt bifall till framställningen.

Riksräkenskapsverket har vitsordat, att gällande bestämmelser om redovisningsförfarandet i fråga om skatteuppbörden och restindrivningen i städer med egna uppbördsverk torde kunna förenklas. Staden hade räknat med att den nya organisationsformen skulle möjliggöra en betydande minskning i fråga om antalet stadsfogden underställda exekutorer. Därvid hade staden endast beaktat erfarenheterna från restindrivningen i fråga om den preliminära B-skatten. Erfarenheterna beträffande indrivningen av den kvarstående skatten kunde komma att visa ett annat resultat, och ämbetsverket ville därför avråda från förhastade slutsatser i fråga om möjligheten att begränsa antalet biträden hos stadsfogden. Tanken att särskilja det mera kontorsmässiga inkasso- och bokföringsarbetet från arbetet med de rent exekutiva åtgärderna vore utan tvivel riktig. En rationalisering av sådant slag syntes kunna genomföras även med mindre långt gående ändringar i den nuvarande gränsdragningen mellan kronokamrerarens och stadsfogdens arbetsområden; den torde rent av kunna genomföras i stort sett inom ramen för den nuvarande arbetsfördelningen. Ämbetsverket ansåge för sin del, att det skulle vara av visst värde, om det föreslagna systemet finge prövas i praktiken på sätt föreslagits, dock torde detta knappast låta sig göra tidigare än från och med den 1 juli 1950. Försökskaraktären torde böra betonas genom att ett medgivande utverkades allenast för viss begränsad tid, förslagsvis ett år.

1949 års uppbördssakkunniga ha framhållit, att gällande bestämmelser om indrivning och redovisning av restförd skatt borde kunna förenklas. Mot Boråsförslaget kunde resas vissa erinringar. Sålunda kunde det näppeligen anses rationellt att låta indrivningsarbetet, till vilket även måste räknas det arbete, som i framställningen betecknades som inkassoverksamhet, ombesörjas av olika myndigheter. Det torde därvid allenast böra erinras om att s. k. inkassoverksamhet även kunde förekomma i handräckningsärenden och att samme skattskyldige kunde ha att gälda restförda skatter, påförda såväl i hemorten som tidigare å annan ort. De förra restantierna skulle enligt förslaget indrivnas genom kronokamreraren, de senare handräckningsvägen genom utmätningsmannen. Enligt vad de sakkunniga inhämtat påginge undersökningar jämväl i Norrköpings stad rörande möjligheterna att

förenkla skatteindrivningen, därvid planerna syntes gå ut på att koncentrera det mesta av arbetet till stadsfogdekontoret. Det syntes de sakkunniga som om ett dylikt system vore mera ändamålsenligt än Boråsförslaget. De sakkunniga torde icke komma att taga ställning till vilka ändringar som vore påkallade beträffande indrivningsverksamheten förrän under senare delen av innevarande år. De sakkunniga ansåge sig därför icke för närvarande kunna taga definitiv ställning till Boråsförslaget. Med hänsyn till de erinringar, som kunde riktas mot förslaget, torde dock i varje fall icke för närvarande något medgivande böra lämnas att tillämpa det föreslagna indrivningsförfarandet.

Utskottet.

För att ernå bättre överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt har i den föreliggande propositionen föreslagits, att skattetabellerna skola på visst sätt omarbetas och att ränta skall utgå å kvarstående skatt och å för mycket erlagd preliminär skatt. I syfte att förmå arbetstagare att till arbetsgivaren överlämna debetsedel å slutlig skatt eller styrka, att arbetstagaren icke har att erlægga kvarstående skatt, har vidare föreslagits, att avdrag skall verkställas med 25 procent av lönen i de fall, då arbetstagaren icke fullgör vad nyss sagts.

Vad först angår omarbetningen av skattetabellerna ha av 1949 års uppördssakkunniga verkställda undersökningar givit vid handen, att det tidigare omförmälda 200-kronorsavdraget är för stort för flertalet arbetstagare. För att ernå, att högre preliminärskatt uttages och att nämnda skatt i stort sett bättre avpassas efter den slutliga skatten, har därför i propositionen föreslagits att 200-kronorsavdraget skall uteslutas. I samma syfte har därjämte förordats, att skattebeloppen i skattetabellerna för de olika inkomstintervallerna skola angivas efter den skatt, som utgår för inkomst vid intervallernas övre gräns, och att skattebeloppen vid öretal regelmässigt skola avrundas uppåt till närmast högre hela krontal. De sålunda föreslagna åtgärderna kunna för vissa skattskyldiga medföra, att något för hög preliminär skatt uttages. Såsom framgår av betänkande nr 49 har utskottet förordat, att det nuvarande vid taxering medgivna avdraget för försäkringspremier å 200 kronor skall för äkta makar höjas till 400 kronor. Av nyss berörda förslag kan föranledas, att ytterligare något för hög preliminär skatt uttages i de fall då det förordade högre avdraget kan utnyttjas till högre belopp än 200 kronor. I sådana fall torde emellertid ofta inträffa, att båda makarna ha inkomst och att till följd av den för makarnas sammanlagda inkomst uppkommande skatteprogressionen, vartill hänsyn icke kan tagas vid uttagandet av preliminärskatt, denna icke kommer att överstiga den slutliga skatten.

Med hänsyn härtill finner utskottet sig böra tillstyrka de föreslagna åtgärder.

gärderna för att ernå ett riktigare uttag av preliminär skatt enligt skatteta-
bell. Härvid avstyrker utskottet de likalydande motionerna I: 476 och
II: 566 i den del, varom här är fråga. Likaledes tillstyrker utskottet vad i
propositionen föreslagits för att vinna ett bättre skatteuttag för äkta makar,
som skola sambeskattas.

Utskottet tillstyrker vidare förslaget, att löneavdrag för kvarstående skatt
skall verkställas med 25 procent av den utbetalda lönen, då annan arbets-
tagare än vid sjömanshus inskriven sjöman icke till arbetsgivaren över-
lämnar debetsedel å slutlig skatt eller medelst debetsedel eller intyg av
lokal skattemyndighet styrker, att han icke har att erlægga kvarstående
skatt. Fördenskull avstyrker utskottet de likalydande motionerna I: 476
och II: 566 i den del, varom nu är fråga.

I propositionen har föreslagits att ränta skall av skattskyldig erläggas
med 6 procent å kvarstående skatt, som utgör minst en femtedel av den
slutliga skatten; ränta skall dock utgå endast i den mån den kvarstående
skatten överstiger 300 kronor. Under motsvarande förutsättningar skall
ränta gottgöras skattskyldig med 2 procent å för mycket erlagd preliminär
skatt.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot förslaget att den, som
med eller utan avsikt utnyttjar en skattecredit genom att erlægga för låg
preliminär skatt, skall erlægga ränta å den kvarstående skatten och att i
konsekvens härmed den, som medgiver det allmänna en skattecredit genom
att erlægga för hög preliminär skatt, skall erhålla ränta å den för mycket
erlagda skatten. Däremot har utskottet icke funnit utformningen av de
föreslagna räntebestämmelserna tillfredsställande. Utskottet är därför icke
berett att nu taga slutlig ställning till frågan om ränta å kvarstående skatt
och å för mycket erlagd preliminär skatt och finner fördenskull lämpligt,
att 1949 års uppbördssakkunniga under sin fortsatta utredning ytterligare
överväga nämnda fråga. Utskottet föreslår därför skrivelse till Kungl. Maj:t
med hemställan om ytterligare utredning av den berörda frågan.

I enlighet med propositionen böra de föreslagna bestämmelserna rörande
ändringen i skattetabellerna och påföljd vid underlåtenhet av arbetstagare
att till arbetsgivaren överlämna debetsedel å slutlig skatt eller styrka, att
arbetstagaren icke har att erlægga kvarstående skatt, träda i kraft den 1
januari 1951.

I motionerna I: 61 och II: 28 har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl.
Maj:t måtte anhålla, att försöksverksamhet beträffande indrivningsväsendet
i städer med egen uppbördsförvaltning måtte anordnas efter vissa i motio-
nerna angivna grunder. Stadsfullmäktige i Borås ha i princip godkänt en
omorganisation av uppbörds- och exekutionsverken i staden i överensstäm-
melse med de nyssnämnda grunderna. Både riksräkenskapsverket och 1949
års uppbördssakkunniga ha ställt sig kritiska mot den i Borås beslutade
organisationen av uppbörds- och indrivningsväsendet i staden. Uppbörds-

sakkunniga ha i samband därmed omnämnt, att i Norrköping planerades en omorganisation av indrivningsväsendet, vilken syntes gå ut på att koncentrera indrivningen i huvudsak till stadsfogdekontoret.

Den av stadsfullmäktige i Borås beslutade organisationen av uppbörds- och indrivningsväsendet synes icke i alla avseenden vara tillfredsställande. Därest emellertid inkassoverksamheten beträffande samtliga skattskyldiga förlägges till uppbördsverket, kan det befinnas vara av värde att i Borås pröva den i motionerna föreslagna organisationen. Likaså kan det befinnas värdefullt att pröva en organisation, utformad i huvudsak på det sätt som planeras i Norrköping. Det bör härvid ankomma på Kungl. Maj:t att lämna tillstånd till att dylik försöksverksamhet under viss tid kommer till stånd. Då ett sådant tillstånd innebär, att undantag måste göras bl. a. från tillämpningen av uppbördsförordningens bestämmelser rörande indrivning av skatt m. m., kan berörda tillstånd icke lämnas utan riksdagens medgivande. Utskottet föreslår därför, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t medgiva att indrivning, avkortning, avskrivning samt upprättande av balanslängd beträffande skatt, böter och andra därmed likställda medel i stad med egen uppbördsförvaltning må, utan hinder av vad i uppbördsförordningen eller annan av riksdagen beslutad författning stadgas, försöksvis under viss tid ske i den särskilda ordning Kungl. Maj:t föreskriver.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 244, icke kunnat oförändrad bifallas och i anledning av de likalydande motionerna I: 476 av herr Werner m. fl. och II: 566 av herr Hedlund i Rådomb. fl., de likalydande motionerna I: 486 av herr Velander m. fl. och II: 580 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. samt de likalydande motionerna I: 487 av herr Söderquist m. fl. och II: 579 av herr Svensson i Ljungskile — för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896) med den ändring, att 34 och 107 §§ bibehållas i sin nuvarande lydelse samt att 90 § och bestämmelsen om ikraftträdandet erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

90 §.

Utskottets förslag:

90 §.

1 m o m. Överstiger erlagd preliminär skatt motsvarande slutliga skatt, oberäknat fastighetsskatt, skogsvårdsavgifter och annuiteter,

Kungl. Maj:ts förslag:

varom i 1 § sägs, med minst en femtedel av den slutliga skatten, äger den skattskyldige erhålla ränta med två procent, för en beräknad tid av ett år, å det överskjutande beloppet, i den mån detta överstiger trehundra kronor; dock att det belopp, varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

2 mom. Envar, som jämlikt 89 § 2 mom. första stycket eller efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt, äger vid återbekommande av för mycket erlagt belopp tillika erhålla ränta å det belopp, som utbetalas, efter fem procent för år. *Sådan ränta skall dock icke utgå vid återbetalning av räntebelopp, som erlagts enligt stadgandet i 34 § 3 mom.*

Vid beräkning — — — beloppet återbetalas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951; dock att vad däri stadgas angående ränta å kvarstående skatt samt å erlagd preliminär skatt, som överstiger motsvarande slutliga skatt, icke skall gälla såvitt angår 1951 års taxering.

Utskottets förslag:

Envar, som jämlikt 89 § 2 mom. första stycket eller efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt, äger vid återbekommande av för mycket erlagt belopp tillika erhålla ränta å det belopp, som utbetalas, efter fem procent för år.

Vid beräkning — — — beloppet återbetalas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951.

B) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t ville verkställa ytterligare utredning av frågan om ränta å kvarstående skatt och å för mycket erlagd preliminär skatt;

C) att riksdagen måtte i anledning av de likalydande motionerna I: 61 av herr Boo m. fl. och II: 28 av herr Hagård

bemyndiga Kungl. Maj:t medgiva att indrivning, avkortning, avskrivning samt upprättande av balanslängd beträffande skatt, böter och andra därmed likställda medel i stad med egen uppbördsförvaltning må, utan hinder av vad i uppbördsförordningen eller annan av riksdagen beslutad författning stadgas, försöksvis under viss tid ske i den särskilda ordning Kungl. Majt föreskriver;

D) att följande motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 476 av herr Werner m. fl. och II: 566 av herr Hedlund i Rådom m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 486 av herr Velander m. fl. och II: 580 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. samt

3) de likalydande motionerna I: 487 av herr Söderquist m. fl. och II: 579 av herr Svensson i Ljungskile,

i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 maj 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Velander, Heüman, Franzon, Niklasson, Wehtje, Falk, Werner*, Damström och Spetz samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Sandberg, Jonsson i Skedsbygd, Kristensson i Osby, Sundström, Hagberg i Malmö, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp och Bladh*.

---

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Velander, Niklasson, Wehtje, Werner, Jonsson* i Skedsbygd och *Hagberg* i Malmö.